

OBLJETNICA Sutra počinje 20. Međunarodni festival komornog teatra "Zlatni lav" u Umagu

FESTIVAL KAT Damir Zlatar "Zlatni lav" je festival drug su dokazival

Zapravo je tajna u beskompromisnosti. Pod reflektorima "Zlatnog lava" uvijek su nalazili svoje mjesto oni različiti, i žene, i muškarci, i manjine, i sve marginalne društvene skupine, ali i različite ideje, kaže Damir Zlatar Frey, utemeljitelj i umjetnički voditelj "Zlatnog lava" • Konstanta "Zlatnog lava", festivala koji živi uz granicu, su multikulturalnost i suživot, koji su upisani u njegov programski koncept. No, ovdje zaista to nije samo deklarativno

PIŠE **Bojana ČUSTIĆ JURAGA**

PULA - Brillantni, točnije zlatni kazališni doživljaji u Umagu koji na samom početku ljeta pohađaju velika imena iz svijeta teatra iz cijele regije. Brojna, zadovoljna, angažirana i pametna publika. Razgovori o kazalištu, umjetnosti i životu u samom središtu grada. Snažnom autorskom idejom osmišljen festivalski program. Do najminucioznijih detalja promišljena organizacija i produkcija. Festivalski plamen koji na svečanom otvaranju zajedno gradom pronose nježne umaške balerine i robusni bajkeri "Staaari rokeri". Mnoštvo građana na ulicama. I ona prekrasna andeoska glazba u parku umaškog Pučkog otvorenog učilišta u koju je festivalsko ime utkano na hrvatskom, slovenskom i talijanskom jeziku - "Zlatni lav", "Zlati lev", "Leone d'oro".

Dio je to dojmljivog ozračja u kojem se koncem lipnja već dva desetljeća održava Međunarodni festival komornog teatra "Zlatni lav" u Umagu. Od svog prvog izdanja, "Zlatni lav" - festival s vizijom, postavio je iznimno visoku razinu umjetničkih događanja i od tog principa nije odstupio ni jednom u dvadeset godina svoga trajanja. O tome mogu posvjedočiti brojni posjetitelji, publika, glumci, redatelji, umjetnici iz Hrvatske i inozemstva, koji su pohodili ovaj vrhunski kazališni događaj iza kojeg stoji snažna umjetnička osobnost njegovog utemeljitelja i umjetničkog ravnatelja Dami-

ra Zlatara Freya. Uoči 20. "Zlatnog lava" koji će se u Umagu održati od 23. do 29. lipnja na temu "Sreća je preživjeti/La fortuna sta nel sopra(vivere)" razgovor s Freyom počinjemo pitanjem. Jeste li kada ste počinjali, ovako zamišljali 20. "Zlatni lav"?

Vrijeme turbulencija

- Jedno je vizija, a drugo je ono do kuda smo stigli. No, živimo u vremenu turbulencija, sve se mijenja. Mijenjanju se granice, promijenili su se društveni odnosi, obitelji se u ovih 20 godina potpuno promijenila... Dogodio se Internet, uvukao se poput crva i uspio potpuno izmijeniti naše svjetove. S jedne strane granice se ukidaju, a s druge su strane granice zamijenili visoki zidovi sazdani od bodljikavih žica. Kao da smo se cijelo vrijeme hranili strahom, i prostor slobode okruživali zidovima straha koji su danas puno, puno viši i širi od onog vremena kada je "Zlatni

“Imam veliko povjerenje u našu publiku, ona ima vrlo izoštrenu "ticala" i zna prepoznati ono što je u ovom trenutku važno za umjetnost i društvo

Damir Zlatar Frey

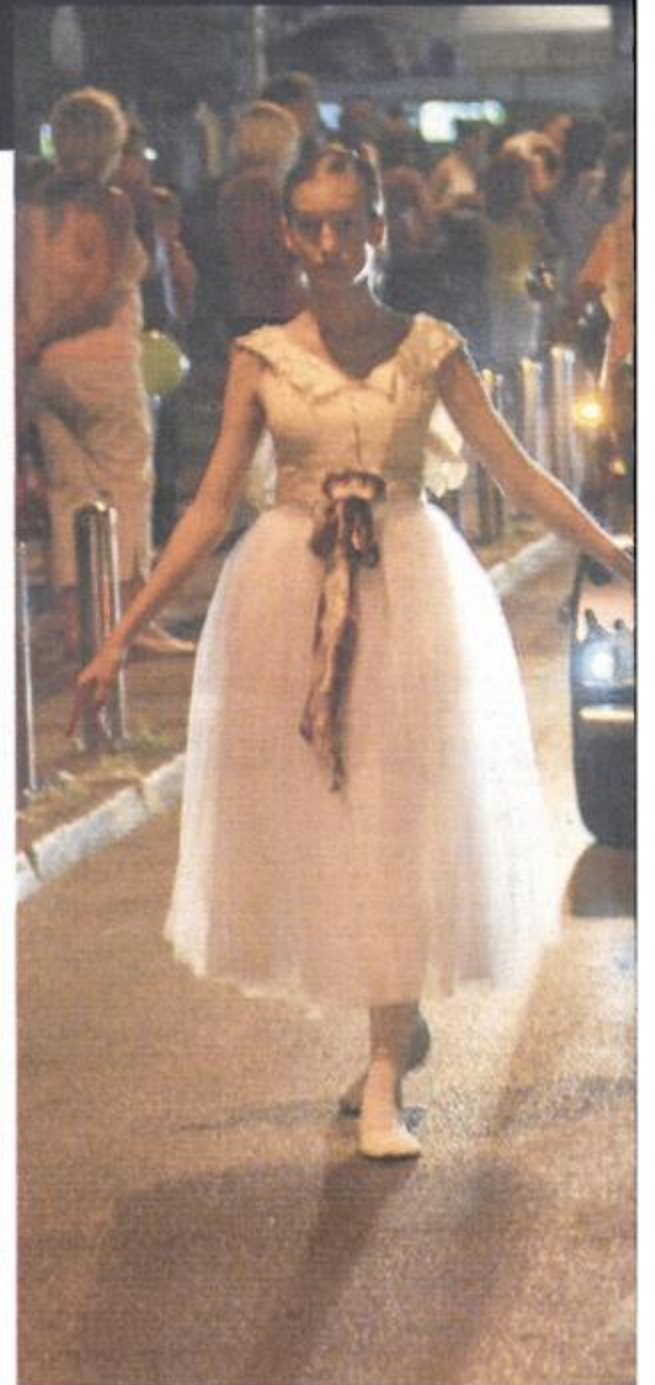
lav" počinjao, a "Zlatni lav" je cijelo vrijeme slikao društvenu klimu i odnose u društvu, govori Frey najavljujući ovogodišnji osmodnevni festival koji će početi dvodnevnom kazališnim simpozijem "Doprinos Zlatnog lava u kazališnoj kulturi Republike Hrvatske". Na skupu će 23. i 24. lipnja od 17 do 20 sati u umaškoj Gradskoj vijećnici sudjelovati istaknuti predavači dramaturzi, književnici, intendanti, glumci, likovni pedagozi, glazbenici, redatelji i ostali ugledni pojedinci bliski kazališnoj umjetnosti iz Hrvatske i Slovenije: Maja Gregl (Zagreb), Ivana Šojat (Osijek), Danilo Rošker (Maribor), Nataša Barbara Grančar (Ljubljana), Rok Andres (Ljubljana), Jasna Jakovljević (Varaždin), Kostadinka Velkovska (Zagreb), Slobodan Jokić/Dan Oki (Split), Vera Pavičić (Buje), Marianna Jelčich Buic (Buje) te predstavnici Grada Umaga i Istarske županije.

Bljesak općeljudskosti

Jedna od posebnosti "Zlatnog lava" je vrlo očita ljubav festivala prema svojoj publici, kao i publike prema svom festivalu. U čemu je tajna? Frey kaže da je riječ o međusobnom povjerenju i iznimno je ponosan i sretan kako je zlatnolavska publika rasla i uvijek podržavala ideju festivala.

- Zapravo je tajna u beskompromisnosti. Pod reflektorima "Zlatnog lava" uvijek su nalazili svoje mjesto oni različiti, i žene, i muškarci, i manjine, i sve marginalne društvene skupine, i različite ideje... Uvijek je

Damir Zlatar Frey: Na "Zlatnom lavu" je uvijek prisutan stalni dijalog i nikad nije prekinuta convivenza u globalnom smislu

to bio festival drugačijih koji su dokazivali da su isti. Predstave koje je ugostio "Zlatni lav" u Umagu, zbog njihove nekomercijalnosti, drugi festivali nisu uzimali. Danas su komercijalni kriteriji zagušili pozornice "kazališnim smećem", a naš je

festival tu da očisti to obzorje upričavanja dramske riječi. Na "Zlatni lav" dolazili su svih ovih 20 godina i autori i glumci poznati široj publici iz komercijalnih projekata, najčešće televizijskih, a sa svojim su predstavama i temama na na-

ARZE

Frey:

uvijek bio
 ačijih koji
 da su isti

šoj umaškoj pozornici produbljava li važne teme i do same srži secirali i promišljali uzroke te strašne boli koju živimo. "Zlatni lav" je uvijek bio festival katarze, ne samo opetovanje boli, već traženje izlaza kroz katarzu, kaže Frey.

O tome koliko festival cijeni svoju publiku svjedoči i činjenica da će ove godine o festivalskom Grand Prixu umjesto žirija odlučivati publika.

- Imam veliko povjerenje u našu publiku ona ima vrlo izoštrena ti-

cala i zna prepoznati ono što je u ovom trenutku važno za umjetnost i društvo, kaže Frey.

Kao umjetnički voditelj festivala, ovaj umjetnik osebujnog autorskog rukopisa čije su kreativno ishodište Babići Gornji,

Festivalski program

Ovogodišnji jubilar, raznoliki program 20. "Zlatnog lava" pod tematskim nazivom "Sreća je preživjeti/La fortuna sta nel sopra(vivere)" održat će se od 23. do 28. lipnja na nekoliko lokacija.

Festivalu prethodi dvodnevni simpozij - Doprinos Zlatnog lava u kazališnoj kulturi Republike Hrvatske, koji će se 23. i 24. lipnja održati od 17 do 20 sati u umaškoj Gradskoj vijećnici. Ceremonija svečanog otvorenja festivala zakazana je za ponedjeljak, 24. lipnja u 20 sati u gradskoj palači. Prezentacija svečanosti otvorenja je glumica Nela Kocsis, a primadona, sopranistica Olga Kaminska iz riječke Opere HNK-a pl. Ivan Zajca, svojim će lirskim glasom obojiti svečanost otvaranja. Potom program festivala seli u MMC Pučkog otvorenog učilišta "Ante Babić" gdje se u 20.45 sati otvara izložba "Drug a ciji" slikarske radionice za djecu s teškoćama u razvoju udruge "Pružam ti ruku". U 21 sat na maloj sceni kazališta počinje prva natjecateljska kazališna predstava iz programa "Zlatnog lava" - gostuje Mestno gledališče iz Ljubljane s predstavom "Nestala".

Dan kasnije, u utorak, 25. lipnja, na rasporedu je produkcija koju potpisuju ljubljanski SKUC, Cankarjev dom, Zavod Kolaž - predstava "Ružičasti trokut". U srijedu, 26. lipnja gostuje Hrvatsko narodno kazalište

iz Varaždina s predstavom "Ludak i opatica". Predstava, "Za dobrobit svih ljudi", nastala u koprodukciji Gledališća Koper i Slovenskog narodnog gledališća Nova Gorica na programu je u četvrtak, 27. lipnja, a u petak, 28. lipnja, na programu je predstava Istarskog narodnog kazališta - Gradskog kazališta Pula "[Ne]prilagodan". Sve predstave započinju u 21 sat, a po završetku svake hostese Zlatnog lava podijelit će publici glasačke listiće za ocjenjivanje odigrane predstave. U subotu, 29. lipnja, s početkom u 20 sati, na Trgu slobode održat će se svečano zatvaranje festivala.

Milivoj MOŠE

svake godine zaokružuje uvijek novu, dobro promišljenu i stručno odabranu tematsku cjelinu. Konstanta "Zlatnog lava", festivala koji živi uz granicu, su multikulturalnost i suživot, koji su upisani u njegov programski koncept. No, ovdje zaista to nije samo deklarativno.

- Zanimljivo je da je u trenucima najveće zategnutosti odnosa s našim susjedima na granici, "Zlatni lav" bio bljesak općeljudskosti, i dokaz da smo svi mi pod kožom isti, kaže Frey i dodaje da je to i festival koji pruža mogućnost utjehe i zagrljaja za umjetnike i publiku koja je ovdje doživljavala harmonične momente uz kazališnu pozornicu "Zlatnog lava".

- Ovdje je uvijek prisutan stalni dijalog i nikad nije prekinuta co-življenja u globalnom smislu. Dolazile su k nama i različite manjine, primjerice ugostili smo Tursku dramu iz Makedonije, Mađarsku dramu iz Srbije... Svi naši susreti govorili su istim jedinstvenim jezikom i ukazivali da smo svi pod kožom isti. Svake godine iznova, nekad deset, nekad 14 dana..., ovisno o mogućnostima, svih 20 godina pred nama se događalo tijelo onoga za što postoji opasnost da postane floskula, kaže Frey.

Potreban Istri i cijeloj regiji

Naglašava da se na festivalu stvarno puno radi na suradnji priobalnih kazališta mediteranskog kruga iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Nove Gorice, Trsta, Kopra Pule.

- "Zlatni lav Umagu postaje mjesto gdje se susreću ta kazališta, i na tom će tragu biti i moj prijedlog koji ću iznijeti na simpoziju da se ustanovi nagrada za najbolje kazališne dosegove ovog prostora budući da je sistem nagrađivanja na nacionalnim razinama centraliziran. Upravo se iz tog razloga rodila ideja o godišnjoj nagradi za kazališta mediteranskog kruga. Uzmi-mo za primjer tek dvije najnovije koprodukcijske predstave Taufelove "Barufe", odnosno moju prošlogodišnju "Kraljicu Majku", i to su dokazi da ovdje postoji ogroman

kazališni potencijal te da se samo jedni drugima možda moramo jače okrenuti, kaže Frey.

"Zlatni lav" je promičući vrhove produkcije komornog teatra upisao Umag na festivalsku kazališnu kartu Europe, a tu činjenicu potvrđuju i brojni kazališni teoretičari.

- Malo je festivala komornog teatra danas koji su se uspjeli održati i nisu izgubili pokretačku viziju, kao i snagu razmatranja ideje oko koje su nastali. "Zlatni lav" nije izgubio potrebu, motiv i ideju da se bavi različitim, te kazališnim rezovima koji mogu biti i dramatični i opasni. On je potreban ne samo u Istri, već i cijeloj regiji, pogotovo u trenutku kada bujaju festivali koji postoje samo da bi zadovoljili isključivo pretjerano visoke prezentacijske ambicije. U cijeloj regiji drže do ovog festivala, našu je važnost prepoznala i Europa. Ulazimo u prostor i vrijeme u kojem se tradicija poštuje i godine trajanja nešto znače. Smatram da je nužno pomno promisliti model stimulacije javne riječi i u tom smislu odvojiti žito od kukolja, te je nužno prevladati princip vrednovanja prema principu "svakome isto", smatra Frey.

Kada je prije dva desetljeća utemeljen "Zlatni lav", Frey je duh komornog teatra u Umagu utjelovio kroz lik gospodina Antonia Coslovicha koji je dvadesetih godina 19. stoljeća u srcu Umaga sagradio hotel (Al Leon d'oro - K Zlatnom Lavu) u kojem je opremio malo kazalište sa stotinjak mjesta. Ususret 20. festivalskom izdanju Frey kaže: "Zlatni lav" je zagledan u širi prostor i zato smo i organizirali ovogodišnji simpozij na temu "Doprinos Zlatnog lava u kazališnoj kulturi Republike Hrvatske". Smatram da je na tim temeljima naš festival u duhovnom smislu narastao u najviši neboder u Istri koji su Grad Umag, država i Istarska županija sagradili ovdje. Kada bi govorili o nematerijalnim simbolima "Zlatnog lava", Umag ima danas najvišu zgradu u Istri i želim da takva palača i dalje živi, kaže Frey.